

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

617. An Imperator hoc suum indultum precum cedere quoque possit alteri, ita ut ab hoc alio nominati frui quoque possint gratiâ precum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Executores non à Cæsare ex concessione Papæ, sed ab ipso met Papâ in particulari deputati essent; tum enim, iis mortuis, recurrendum ad Papam, à quo tum nulli alii potestas deputandi Executores concessa foret. Quod si tamen sub nomine dignitatis alicui demandata Executio, tunc, quia dignitas non moritur. *c. gratiosè. de rescrip. in 6. is, qui ad eandem dignitatem subrogabitur, exequi possit, juxta c. quoniam. de offic. delegati. Chok. pag. 55.*

2. Respondeo ad secundum, hos Executores esse debere personas Ecclesiasticas in dignitate constitutas, vel personatum obtinentes, vel Canonicos Ecclesiarum Cathedralium; cum his solis causæ auctoritate literarum Sedis Apostolicæ vel Legatorum ejusdem committi possint, juxta *c. statutum. de rescrip. in 6. Chok. pag. 52. Pirh. & Wagn. loc. cit.*

3. Respondeo ad tertium, posse imprimis hos Executores constituere subexecutores, cum habeant jurisdictionem delegatam à Principe, videlicet Papâ; dummodò tamen isti subdelegari seu subexecutores habeant illas qualitates, quæ requiruntur in delegato vel Executore. *Chok. pag. 55. Pirh. & Wagn. l. cit.*

4. Dein possunt dicti Executores ex auctoritate pontificia contra quosvis Collatores, Episcopos quoque & alios, ad quos preces directæ sunt, etiam per censuras Ecclesiasticas procedere, ut preces ad effectum redigantur. *Engels loc. cit. num. 71. Pirh. num. 384, ubi ex Chok. pag. 78. addit, quod hi Executores sine justa causa contradicentes executioni precum possint excommunicare, & tunc eo ipso cadant jure, si quod in illo beneficio habeant. Idem habet pag. 83. citatque pro hoc Paris. de resign. q. 7, num. 169. Non tamen poterunt Executores hi excommunicare contradicentes de jure, dum allegant justam causam, non parent literis Executoris. *Chok. cit. pag. 85. An verò pari modo per censuras possint procedere contra Exemptos, ad hoc non respondet Chok. sed remittit ad fratrem suum Erasmus Chok. qui hanc questionem expressè tractavit in tract. de jurisdic. Ordinar. in Exemptos. p. 4. 9. 64.**

5. Denique non posse hos Executores, posito etiam, quod ipsi per se conferre possint Precistis beneficia, siue sint ad providendum, recipere resignationem alicujus volentis in eorum manibus resignare, ut recepta provideant, tradit *Chok. pag. 83. ex Paris. de resign. l. 7. q. 22. eò quod necesse sit, ut expressè committatur receptio resignationis, juxta C. dudum de preb. in 6. & Coraf. de benef. p. 1. c. 8. num. 17. quem citat Chok.*

Questio 615. Num Executores harum precum (idem ferè est de ipsis Collatoribus) possint exequi, seu nominatis conferre post obitum Imperatoris, re adhuc integrâ, hoc est, nullâ adhuc factâ acceptance Precistæ ad beneficium vacans, dum in vivis adhuc esset Imperator ?

Responder primò *Chok. pag. 53. negativè, & dicitque esse aliud querere, an gratia re integrâ expirat morte pontificis; aliud, an preces hæc expirant morte Imperatoris, quod posterius affirmat, & plura pro hoc assert. Primo quod privilegium personale (quale est illud precum) sequatur personam, & cum eâ extingatur, juxta C. privilegium. de reg. jur. in 6. non enim queritur, an illud*

privilegium concessum Cæsari expiret morte Cæsaris, & non transeat ad successorem in Imperio; quod idem est cum illo; privilegia contra jus commune, quale est illud precum, non extendunt se de personâ in personam, etiam ex identitate rationis &c. Efficacius est illud, quod mandatum factum per Legatum de providendo certæ personæ de beneficio tunc vacante, moriente legato ante mandari Executionem ipso jure expiret, juxta *c. presenti. de off. leg. in 6. & c. si cui nulla. de preb. in 6. ergo multò magis expiravit gratia precum à Cæsare concessa, re adhuc integrâ, seu nullo adhuc beneficio vacante, vel etiam nequidem adhuc insinuatione ullâ factâ Executori vel Collatori. Sic docere ait *Gigas de pens. q. 91. num. 4. Mandol. ad reg. 10. Cancell. q. 2. n. 4.**

2. Responder tamen secundò idem *Chok. pag. 55. has in contrarium adducendo rationes. Primò quod commissio data Cæsari non reguletur adinstar mandati, quod re integrâ expirat morte mandantis, sed adinstar gratiæ seu privilegii personæ Cæsaris facti, quod perpetuò durat, & non expirat morte concedentis, ut videre est apud *Bursat. conf. 29. num. 5. Verum ipsa preces concessa à Cæsare Precistæ videntur se habere, & consequenter regulari, per modum mandati; cum iis mandetur Executoribus & Collatoribus, ut ipsi provideant de vacaturo. Secundò, quæ ratio est melior, & facit hæc secundam partem probabiliorè; per nominationem Cæsaris, seu per concessionem precum factam Precistæ res desit esse integrâ, quia aliquid captum fuit, licet necdum consummatum. Item Precistæ per acceptance hujus gratiæ precum facit, ut res non sit amplius integrâ, ut *Paris. conf. 145. num. 14. vol. 1. Old. conf. 229. Mohed. decis. 354. apud Chok. qui addit, huic dispositioni juris videri suffragari observantiam: & in dubio gratia Principis ceteri debet perpetua, juxta *Bursat. conf. 30. num. 4. adeò que licet privilegium hoc Cæsari à Papâ datum expiret cum Cæsare, non tamen privilegium à Cæsare datum Precistæ expirat cum Cæsare.****

Questio 616. Quando nam, siue intra quod tempus hi Executores debeant exequi gratiam illam precum ?

1. **R**espondeo primò: Executor, etiam datus ad providendum de beneficio, quod impetrans duxerit acceptandum, non potest illud ei conferre (vel etiam dum Executor non est ad providendum, facere conferri) priusquam ille acceptavit, seu declaravit, se illud petere. *Chok. pag. 52.*

2. Respondeo secundò: debent providere aut facere provideri Precistis infra mensem, postquam ipsis vacatio hujusmodi beneficiorum innotuit, & illi ea acceptarint, seu duxerint acceptanda, conferetque Executor beneficium (intellige dum est ad providendum) etiam illo, ad quem alias spectat collatio, non vocato aut monito; cum is tunc sit merus Executor. *Chok. ibid.*

Questio 617. An Imperator hoc suum privilegium seu indultum precum cedere etiam possit alteri, ita ut non solum nominati à Cæsare, sed etiam nominati ab iis, quibus Cæsar hoc jus nominandi concessit, frui possint gratiâ precum ?

Respon-

Respondeo affirmativè; cum, ut Felin. in re-
p. v. *denominatus de mandato*. nominatus de
mandato alterius censetur nominatus à mandante.
Chok. pag. 21. testans sic illud cessum à Ferdinando
Cæsare Electori Coloniensi, ita ut nominati ab hoc
Electore censentur nominati à Cæsare.

*Questio 618. An Cæsar, postquam uni con-
cessit preces, seu unum nominavit, possit à
prima nominatione resilire, & nominare al-
ium; vel etiã absq; eo, quod resiliat à primo,
alium illi substituere, puta, dum Precista est
mortuus, vel renunciavit gratiæ?*

1. **R**espondeo primò non posse sine omni causâ;
quia, licet princeps possit sine omni causa su-
um privilegium revocare, ut Felin. in c. *qua in Ec-
clesiarum. de constitur. num. 55.* dum tamen alicui be-
ne merito donat vel concedit (ut Cæsar facit Pre-
cistæ) non debet facultas hujusmodi, seu donatio
auferri iterum ab eo sine causa, juxta L. *Aquil. & L.
si pater. ff. de donat.* & Baldum. in L. *qua ex relationi-
bus. c. de LL. & alios apud Chok. pag. 32.* qui tamen
id intelligit, si jus aliquod quæsitum precistæ, uti
id factum videretur, dum is preces illas acceptavit;
eò ipso enim jus acquisivit petendi primum vaca-
turum: secus si nomen tantum in rotulo relatum,
de quo paulò post.

2. Respondeo secundò, eum posse variare
exemplo Legati de latere, qui postquam reserva-
vit sibi beneficium pro certâ persona, potest id re-
vocare, & alteri conferre; tum quia per hujusmodi
nominationem non acquirit jus in beneficio, sed
solum jus implorandi officium Executoris, ut sibi
provideat, vel providere faciat: tum quia exspe-
ctativa omnes sunt odiosa, adeoque res censetur
manere integra, dum quis nominatus est ad bene-
ficium vacaturum. Unde etiam talis nominatio
vim non habet præsentationis factæ ad beneficium
vacans, utpote quæ revocari nequit; cum non re-
linquat rem amplius integrâ. Chok. pag. 22. &
ex eo Pirh. num. 372. wagn. pag. 491. Videnturque
hæc procedere etiam, ubi nomen Precistæ jam re-
latum est in albo seu rotulo Cæsareo, unde sic inscri-
pti & nominati dicuntur expectantes; quia ex eo
non acquiritur jus in re, nec ad rem; cum sit tan-
tùm nuda annotatio ad principis memoriam. Chok.
pag. 23. Sed quid si nominatus jam curasset desu-
per solenni ritu literas Cæsareas expedire? videtur
adhuc idem esse; cum per hoc plus juris non acqui-
siverit: sed neque scriptura sit de essentia, sub-
stantia, & valore gratiæ. ut Abb. in c. *nostri. de electi.*
Archid. & Jo. And. in *proem. Sexti Decretal.* Et si
necessaria sit ad illius probationem; & quæ in præ-
sentia principis disponuntur, æquè servanda sint,
five non sint. c. *institutionis. 15. q. 2.* Unde jam et-
iam censet Chok. pag. 22. quòd si quis Cæsar hodie
nominet unum, & cras secundum, & hic secundus
curet ritu solenni desuper expediri literas Cæs-
areas, hunc secundum non esse præferendum primo.

3. Respondeo ad secundum: si preces alicui
concessæ non sint sortitæ effectum ob mortem Pre-
cistæ, vel quia Precista non admittit gratiam seu no-
minationem sibi factam: vel nominatus expressè vel
tacitè (puta, quando ob negligentiam inducitur præ-
sumpta renunciatio, v. g. si intra mensem non ac-
ceptet, ut hic statuitur, de quo postea; quando enim
quis tenetur ad factum limitato tempore, si non facit,
probaturnegligentia, & ex eâ tacita juris renunciatio)

renunciatur nominationi aut precibus, potest Cæsar
nominare alium & alium, donec preces illæ sortitæ
sint effectum. Pirh. nu. 373. wagn. pag. 491. Chok.
pag. 24 & 26. qui etiam pag. 25. ait, idem posse Cæs-
arem, nimirum surrogare alium, dum beneficium,
ad quod Precista nominatus est, eique exinde colla-
tum, fiat litigiosum, & pendente lite Precista mori-
atur, aut cedat juri suo; quemadmodum, dum E-
lectus lite pendente moritur, aut cedit, vel electioni
non consentit, electio revertitur ad Eligentes. Nec
obstat, quòd sic jura statuunt de Electoribus vel
Collatoribus Ecclesiasticis; quia idem servandum
in Cæsare; cum & ille jus suum metiatur à Papâ,
à cujus indulto fit, ut beneficium, ad quod nomi-
navit, maneat affectum Cæsari, usque dum nomi-
natio plenum suum ac pacificum sit sortita effe-
ctum: & sanè aliàs vix unquam Precista esset paci-
ficus possessor, cum ordinarii Collatores, utpote
summe odio prosequentes Precistas, semper face-
rent eis molestias, hoc non facturi, dum vident,
quòd si lite pendente moriatur Precista, collatio
precum ad Cæsarem revertatur, itque surrogare
possit alium.

*Questio 619. Quid, si Cæsar pluribus si-
mul conferat preces ad eundem Collatorem,
seu idem beneficium, quis præferendus?*

1. **R**espondeo primò, dum ex scriptura seu cli-
pomatibus de eadem data, vel etiam aliunde
constat, quis eorum prius in album Precistarum
sit relatus, hic præferendus erit, cum qui prior est in
scriptura, etiam prior sit in tempore, juxta leg. *quo-
ties. c. de usus.* Chok. pag. 23.

2. Respondeo secundò: qui prius Executori
præsentavit diploma precum, præferatur alteri, cui
de eadem data facta est collatio precum. Chok.
pag. 24.

3. Respondeo tertio, præferendum illum, in
cujus diplomate inserta est clausula motus proprii,
vel clausula: *etiam si alteri contulerimus*: ea enim
denotat gratiam alterius esse posteriorem.

4. Respondeo quarto: dum unus à Cæsare est
denominatus, alter ab eo, cui Cæsar hac in re par-
tes suas commisit, nec constat de prioritare tempori-
s, præferatur, qui à Cæsare nominatus. Chok. *ibid.*
De cetero notanda hic, quæ dicta sunt supra de Pa-
pa concurrente cum Ordinario.

5. Denique, si Cæsar uno eodémque verbo pri-
marias nominationes seu preces conferat duobus
pro eadem Ecclesiâ, neutra collatio valet; cum defi-
ciat potestas, & consequenter etiam voluntas,
Chok. *ibidem.*

*Questio 620. An, & qualiter Cæsar simul,
vel etiam successivè nominare possit unum
eundémque ad plura beneficia?*

1. **R**espondeo primò: posse Imperatorem ali-
quem nominare simul, hoc est, in continenti
uno eodémque contextu, nullo interposito tempo-
ris intervallo, etsi unum fiat post alterum, ad plura
beneficia in diversis Ecclesiis contenta, v. g. ad Ca-
nonicatum in Ecclesiâ, Monasteriensi, Hildesien-
si, Paderanâ: quin & ad diversa, eaque incompati-
bilia, & in eadem Ecclesiâ dum spectant ad diver-
sos Collatores, v. g. ad Decanum, vel Prælatum ali-
um ejusdem Capituli. Et tot in eadem Ecclesiâ
Collatores gravari possunt, quot in eadem reper-
iuntur, modò tamen singuli, qui gravantur, saltem
4. bene-